

สวนพฤกษศาสตร์ 5-योग

กระเบาน้ำ
Hydnocarpus antelminthica Pierre ex Laness
ACHARIACEAE

กระเบาน้ำ

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Hydnocarpus antelminthica</i> Pierre ex Laness
ชื่อวงศ์	ACHARIACEAE
ชื่ออื่น ๆ	กระเบา (ทั่วไป) ตึก (เขมร-ภาคตะวันออกเฉียง) กระเบาบ้าแข็ง กระเบาใหญ่, กาหลง (ภาคกลาง) ตัวโฮ่งจี่ (จีน) เบา (สุราษฎร์ธานี)
ชื่อสามัญ	Chaulmoogra.
ลักษณะทั่วไป	ไม้ต้นขนาดกลาง สูง 10-20 ม. ลำต้นเปลา ใบเดี่ยวเรียงสลับ รูปใบหอกแกมรูปไข่หรือรูปขอบขนาน ปลายสอบเรียว โคนสอบหรือมน เบี้ยวเล็กน้อย ขอบเรียบ เส้นแขนงใบ และเส้นใบย่อยเห็นได้ชัดทางด้านล่าง ดอกแยกเพศ อยู่ต่างต้น ดอกเพศผู้ออกเดี่ยวๆ ตามง่ามใบ กลิ่นหอม กลีบเลี้ยง 5 กลีบ มีขนอ่อนนุ่มทั้ง 2 ด้าน กลีบดอก 5 กลีบ สีชมพู เกสรเพศผู้ 5 อัน ดอกเพศเมียออกเป็นช่อสั้นๆ ตามง่ามใบ กลีบเลี้ยงและกลีบดอกเหมือนกับดอกเพศผู้ เกสรเพศผู้ไม่สมบูรณ์ 5 อัน ยอดเกสรเพศเมียแยกเป็น 5 แฉก รังไข่รูปไข่หรือรูปไข่กลับ มีขนสั้นๆ ผลกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 8-12 ซม. ผิวเรียบ เปลือกแข็ง มีขนหรือเกล็ดสีน้ำตาล มี 30-50 เมล็ดอัดกันแน่น เมล็ดรูปไข่ เบี้ยว ปลายทั้ง 2 ข้างมน
นิเวศวิทยา	พบได้ทุกภาคตามป่าดิบและตามป่าเบญจพรรณที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล 30-1,300 เมตร
ประโยชน์	ใช้รับประทานเนื้อในเป็นอาหารคล้ายเผือกต้ม